

استان کرمان

استان کرمان

۱_ ویژگیهای طبیعی و اقلیمی استان کرمان

استان کرمان یکی از بزرگترین استانهای ایران است و مساحتی در حدود ۱۸۱۷۳۷ کیلومتر مربع را در بر می‌گیرد که در حدود یازده درصد مساحت کل کشور ایران است. این استان در جنوب شرقی ایران واقع شده است و از جمعیتی بالغ بر دو میلیون و نهصد و سی و هشت هزار و نهصد و هشتاد و هشت نفر برخوردار است که ۵۷/۵ درصد آن را شهرنشینان و ۴۲/۲۷ درصد آن را روستا نشینان تشکیل می‌دهند. بالاترین میزان شهرنشینی استان را شهر کرمان با ۸۶ درصد دار است از آن جهت که شهر کرمان توسعه یافته ترین و بزرگترین شهر استان می‌باشد.

منطقه کوهستانی استان بخشی از کوههای مرکزی ایران است که از کوهستانهای آتشفشانی قدیمی شکل گرفته که نقطه شروع آنها در آذربایجان در شمال غربی ایران است. کوههای بشاگرد و کوهبنان از بلندترین کوههای منطقه اند، هرچند قله مشهور دیگری همچون طغرالجرد، سیرج، ابارق و تهرودراهم می‌توان نام برد. قله هم در بخش شمالی استان واقع شده اند مثل شهر بابک، کوهپایه، لاله زار و هزار بهر آسمان. آب و هوای استان متنوع است در بخش های شمال و شمال غربی و مرکزی استان، هوا خشک و معتدل است، در حالی که در جنوب و جنوب غربی هوا گرم است و تا حدی شرجی. در مرکز استان (جایی که شهر کرمان واقع شده است) هوا خشک و نیمه معتدل است و میانگین درجه حرارت ۳۹/۶ درجه سانتیگراد است اما پائین ترین درجه حرارت به ثبت رسیده منهای هفت درجه سانتی گراد است در طی بهار درجه حرارت متوسط استان بین بیست تا بیست و پنج درجه سانتی گراد به ثبت رسیده است بنابراین بهار بهترین فصل برای مسافرت به استان است که بازدید از نقاط تاریخی و مناظر طبیعی لذت سرشاری را نصیب مسافران خواهد کرد. جاذبه طبیعی استان از تنوع زیست محیطی آن ناشی می‌شود چشمه های آب معدنی چشم اندازهای طبیعی بسیار زیبایی دارند و چندین منطقه حفاظت شده در کنار صحراهای بکر زیبا را می‌توان از زیبایی ها و جاذبه های توریستی استان نام برد. نگاهی گذرا به بخش توریستی استان کافی است که ثابت کند کرمان از تواناییهای بالقوه توریستی، طبیعی و تاریخی فراوانی برخوردار است.

تاریخ مردم استان به چهار هزار سال قبل از میلاد مسیح می‌رسد این سابقه طولانی، در مجموع منطقه را به مکانی تاریخی مبدل کرده است در طول تاریخ طولانی منطقه، مجموعه گرانبهایی از میراث تاریخی و فرهنگی گرد هم آمده و بخش با ارزش و شایان توجهی از تمدن ایران زمین را شکل داده است هر مکان تاریخی در کرمان امروز از حکومت محلی و ساختار اجتماعات بومی خبر می‌دهد چشمه های آب معدنی و آب گرم، قلعه عسکر، قرقره، ابارق، بوجان، رضا آباد، پاچنار، بیشه، اختیار آباد، حوض نو و حوض آباد تفرج گاههای ماهان، جوپار، راین، کوهپایه و بسیاری نقاط را می‌توان برای نمونه نام برد. مجموعه تاریخی- فرهنگی گنجعلیخان شامل آب انبار، حمام و چایخانه است. کاروانسراهای چهار سوق، وکیل، میرزا علینقی، لحاف دو زان، حاج مهدی، هندوها و حاج آقا علی، مدارس سنتی گنجعلیخان، حیاتی و ابراهیم خان همه از نقاط دیدنی شهر کرمانند مقبره شاه نعمت الله ولی، خواجه اتابک، شاهزاده حسین جوپارو پیر بابا مسافر از مقبره های دیدنی منطقه اند. بازار ارگ، بازار وکیل، بازار گنجعلیخان، بازار مظفری و بازار عطاران از بازارهای دیدنی شهرند. گنبد جبلیه، گنبد سبز و مشتاقیه از گنبد های دیدنی شهر و دروازه وکیل، دروازه ناصریه و دروازه گبری از دروازه های دیدنی شهرند. باغ شاهزاده در ماهان و آسیاب آن، مسجد جامع و ضرابخانه و موزه مردم شناسی از نقاطی هستند که نمی‌توان از آنها یاد نکرد.

۲_ موقعیت جغرافیایی و تقسیمات کشوری

استان کرمان در جنوب شرقی ایران واقع شده و از شمال با استانهای خراسان جنوبی و یزد، از جنوب با استان هرمزگان، از شرق با سیستان و بلوچستان و از غرب با استان فارس همسایه است. مساحت این استان در حدود ۱۸۱۷۳۷ کیلومتر مربع میباشد. استان کرمان حدود ۱۱ درصد از خاک ایران را در بر گرفته است. براساس آخرین تقسیمات کشوری، استان کرمان دارای ۲۳ شهرستان، ۶۴ شهر، ۵۸ بخش و ۱۵۱ دهستان می‌باشد.

خلاصه آخرین اطلاعات تقسیمات کشوری استان کرمان به تفکیک نقاط شهری و روستایی

کد شهرستان	نام شهرستان	تعداد بخش	تعداد دهستان	تعداد کل آبادی	سکنه دائمی (تتابع ۹۰)	سکنه موسمی (تتابع ۸۵)	خالی دائمی (تتابع ۸۵)	خالی موسمی (تتابع ۸۵)	تعداد شهر
۰۱	بافت	۲	۶	۷۷۵	۲۴۷	۷۸	۳۵۱	۹۹	۲
۰۲	بم	۲	۴	۴۱۷	۲۴۵	۱۳	۱۰۴	۵۵	۲
۰۳	جیرفت	۴	۱۴	۱۳۳۱	۶۴۴	۱۸۵	۲۷۱	۲۳۱	۳
۰۴	رفسنجان	۴	۱۴	۹۸۵	۳۶۱	۵۱	۴۷۲	۱۰۱	۵
۰۵	زرنند	۲	۱۱	۶۰۶	۱۷۳	۱۷	۳۸۸	۲۸	۴
۰۶	سیرجان	۵	۱۰	۱۳۴۰	۴۳۲	۱۴۷	۳۲۲	۴۳۹	۵
۰۷	شهربابک	۲	۹	۸۳۳	۲۵۱	۱۰۴	۲۹۳	۱۸۵	۵
۰۸	کرمان	۶	۱۶	۱۱۵۸	۵۱۷	۲۳	۵۳۳	۸۵	۱۳
۰۹	کهنوج	۲	۵	۱۸۶	۱۱۲	۳	۷۰	۱	۱
۱۰	بردسیر	۴	۸	۷۸۳	۲۸۶	۸۴	۲۱۴	۱۹۹	۴
۱۱	راور	۲	۳	۲۲۱	۱۰۵	۳	۸۰	۳۳	۲
۱۲	عنبرآباد	۲	۷	۳۵۶	۱۶۸	۴۰	۴۱	۱۰۷	۳
۱۳	منوجان	۲	۵	۲۶۸	۱۳۲	۴	۱۲۹	۳	۲
۱۴	کوهبنان	۲	۳	۲۱۷	۶۴	۱۳	۷۴	۶۶	۲
۱۵	رودبار جنوب	۲	۴	۳۹۶	۲۹۲	۶	۹۱	۷	۱
۱۶	قلعه گنج	۲	۵	۲۹۴	۲۰۰	۳	۷۲	۱۹	۱
۱۷	ریگان	۲	۴	۲۴۳	۲۰۷	۴	۳۲	۰	۱
۱۸	رابر	۲	۴	۳۶۳	۱۳۵	۱۴	۱۶۱	۵۳	۱
۱۹	فهرج	۲	۴	۱۹۶	۱۴۸	۱	۳۸	۹	۱
۲۰	انار	۱	۲	۹۱	۴۸	۴	۳۱	۸	۲
۲۱	نرماشیر	۲	۴	۱۵۰	۸۳	۴	۶۱	۲	۲
۲۲	فاریاب	۲	۴	۱۸۷	۱۳۵	۳	۴۱	۸	۱
۲۳	ارزوئیه	۲	۴	۲۸۳	۱۹۲	۱۰	۷۷	۴	۱
	کل استان	۵۸	۱۵۱	۱۱۶۷۹	۵۱۷۷	۸۱۴	۳۹۴۶	۱۷۴۲	۶۴

ویژگیهای جمعیتی استان کرمان

نتایج سر شماری عمومی نفوس و مسکن سال ۱۳۹۰ نشان می دهد، استان پهناور کرمان با جمعیتی معادل ۲۹۳۸۹۸۸ نفر با میانگین (۳/۹۱ درصد) نهمین رتبه جمعیتی کشور را دارا است .

با توجه به نرخ (۳/۷۶ درصد) سال ۱۳۸۵، استان کرمان ۰/۱۵ درصد رشد جمعیت را داشته است .

از نظر سکونت در نقاط شهری و روستایی یا به عبارت دیگر جمعیت شهر نشین و روستا نشین آمار و ارقام مبین آن است که (۵۷/۵ درصد) جمعیت استان کرمان شهر نشین می باشند که جمعیتی معادل ۱۶۸۹۸۴۲ نفر (۴۵۱۳۲۲ خانوار) است و ۱۲۴۲۳۴۴ نفر (۳۳۳۲۴۸ خانوار) به عبارتی (۴۲/۳ درصد) در روستا ها ساکن هستند . (۰/۲ درصد) باقیمانده برابر با ۶۸۰۲ نفر جمعیت غیر ساکن این استان را تشکیل می دهند .

تفکیک جنسیتی استان به صورت ۱۴۸۲۳۳۹ نفر (۵۰/۴۴ درصد) مردان و (۴۹/۵۶ درصد) ۱۴۵۶۶۴۹ نفر زنان است که ۷۸۶۴۰۰ خانوار را تشکیل داده اند .